

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100232

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ціпкало Антоніна Іванівна

2. Tsipkalo Antonina Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 223

Назва наукової спеціальності: Медсестринство

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-04-2023

Спеціальність за освітою: магістр медсестринства

Місце роботи здобувача: Департамент охорони здоров'я Закарпатської обласної державної адміністрації

Код за ЄДРПОУ: 02012852

Місцезнаходження: пл. Народна, 4, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.601.072

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.01

Тема дисертації:

1. Вплив якості сну на здоров'я медичних сестер, що працюють позмінно
2. The influence of sleep quality on the health of nurses doing shift work

Реферат:

1. У дисертації наведено нове, науково-обґрунтоване теоретичне узагальнення та здійснено розв'язання актуального завдання, яке полягало у з'ясуванні впливу показників якості сну на стан здоров'я медсестер терапевтичних і хірургічних відділень, які працюють позмінно, шляхом дослідження рівня артеріального тиску, диспозиційного оптимізму та їх взаємозв'язків з якістю сну. Вперше в Україні досліджено детермінанти здоров'я у медсестер при позмінній роботі, до яких відноситься погана якість сну, на яку

негативно впливає тривалість роботи по змінах та частота нічних змін протягом місяця; зростання артеріального тиску, на що впливає тривалість роботи по змінах, частота нічних змін протягом місяця, сімейний стан (заміжні, розлучені) та наявність дітей; низький оптимізм (високий песимізм) у терапевтичних і хірургічних медсестер. Виокремлено основні порушення сну у медсестер різних відділень (нічні прокидання, проблеми із засинанням через кашель і хропіння, відчуття спеки, відчуття болю, сновидіння та відчуття холоду), які статистично значимо залежать від вікового аспекту та режиму роботи. Встановлено вірогідний взаємозв'язок у загальній сукупності між частотою проблем із засинанням та артеріальним тиском, який характеризувався зростанням частоти проблем із засинанням за наявності артеріальної гіпертензії. Проведено порівняльну оцінку порушень якості сну та артеріального тиску відносно профілю роботи медсестри. Встановлено, що у медсестер терапевтичних відділень, які працюють позмінно та в яких виявлена погана якість сну, рівень систолічного артеріального тиску вірогідно вищий проти таких значень у медсестер хірургічних відділень. Аналіз частоти проблем із засинанням вказує на вірогідну залежність між рівнем артеріального тиску та проблемами із засинанням, ефективністю сну, пробудженням посеред ночі або рано вранці у медсестер терапевтичних відділень, тоді як у хірургічних медсестер такий зв'язок не виявлено. Досліджено диспозиційний оптимізм та встановлено низький рівень оптимізму у 40 % терапевтичних медсестер і 35 % хірургічних медсестер, на який у медсестер терапевтичного профілю негативно впливає вік, тривалість роботи по змінах та їх частота, а також число дітей, тоді як у працівників хірургічного профілю – вік і тривалість позмінної роботи. Чим вищий показник диспозиційного оптимізму, тим більше задоволені медсестри роботою. Показано взаємозв'язок між якістю сну, рівнем артеріального тиску і диспозиційним оптимізмом, який характеризувався тривимірною асоціацією: погана якість сну асоціювалась з підвищенням артеріального тиску та переважанням диспозиційного песимізму, тоді як зростання систолічного й діастолічного артеріального тиску – зі зниженням рівня оптимізму.

2. The present paper provides a new, scientifically based theoretical generalization. It solves the actual task of determining the influence of sleep quality indicators on the health status of nurses in therapeutic and surgical departments who do shift work by studying the level of blood pressure, dispositional optimism and their relationships with sleep quality. For the first time in Ukraine, the determinants of health among nurses during shift work were investigated, which include poor sleep quality negatively affected by the duration of shift work and the frequency of night shifts during the month; BP growth affected by the duration of shift work, the frequency of night shifts during the month, marital status (married, divorced) and the presence of children; low optimism (high pessimism) in therapeutic and surgical nurses. The basis of sleep disturbances in nurses of different departments (night awakenings, problems falling asleep due to coughing and snoring, feeling hot, feeling pain, dreaming, and feeling cold) was identified, which statistically significantly depended on the age and work schedule. A probable relationship was established in the general population between the frequency of problems with falling asleep and blood pressure, which was characterized by an increase in the frequency of problems with falling asleep in nurses having arterial hypertension. A comparative assessment of sleep quality disorders and blood pressure concerning the nurse's work profile was carried out. The systolic blood pressure level is probably higher in the nurses of the therapeutic departments who do shift work and have poor sleep quality compared to such values in the nurses from surgical departments. An analysis of the frequency of sleep problems indicated a likely relationship between blood pressure levels and sleep problems, sleep efficiency, and middle-of-the-night or early-morning awakenings in therapeutic nurses. In contrast, no such relationship was found in surgical nurses. Dispositional optimism was investigated, and a low level of optimism was established in 40 % of therapeutic nurses and 35 % of surgical nurses; the therapeutic nurses are negatively affected by age, duration of shift work and its frequency, as well as the number of children, while the surgical nurses are negatively affected by age and duration of shift work. The higher the indicator of dispositional optimism, the more satisfied the nurses are with the job. The relationship between sleep quality, blood pressure level and dispositional optimism was shown, which was characterized by a three-dimensional association: poor sleep quality was associated with an increase in blood pressure and a predominance of dispositional pessimism, while an increase of systolic and diastolic blood pressure was connected with a decrease of the level of optimism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марущак Марія Іванівна
2. Marushchak Mariya Ivanivna

Кваліфікація: 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркова Маріанна Владиславівна
2. Markova Marianna Vladyslavivna

Кваліфікація: 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ісаєва Ганна Сергіївна

2. Isayeva Ganna Serhiivna

Кваліфікація: 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денефіль Ольга Володимирівна

2. Denefil Olha Volodymyrivna

Кваліфікація: 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазур Людмила Петрівна

2. Mazur Ludmila Petrivna

Кваліфікація: 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Криницька Інна Яківна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Криницька Інна Яківна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.